

کد کنترل

317F

317

F

آزمون (نیمه‌تمکز) ورود به دوره‌های دکتری – سال ۱۴۰۲

دفترچه شماره (۱)

صبح پنج‌شنبه

۱۴۰۱/۱۲/۱۱

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

علوم قرآن و حدیث (کد ۲۱۲۹)

زمان پاسخ‌گویی: ۱۰۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	مجموعه دروس تخصصی: - زبان عربی - علوم قرآنی - تفسیر - حدیث	۸۰	۱	۸۰

این آزمون نمره منفی دارد.

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

حق چاپ، تکثیر و انتشار سؤالات به هر روش (الکترونیکی و...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می‌شود.

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات جدول زیر، بهمنزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

اینجانب با شماره داوطلبی با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره صندلی خود با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخ نامه و دفترچه سوالات، نوع و کد کنترل درج شده بر روی جلد دفترچه سوالات و پایین پاسخ نامه ام را تأیید می نمایم.

امضا:

مجموعه دروس تخصصی (زبان عربی - علوم قرآنی - تفسیر - حدیث):

■ ■ عین الأنسب والأدق في الجواب عن الترجمة أو التعریب أو المفهوم (٨-١)

١- ﴿أَيَحْسِبُونَ أَنَّ مَا ثُمِّدُهُمْ بِهِ مِنْ مَالٍ وَ بَنِينَ، نُسَارِعُ لَهُمْ فِي الْخِيرَاتِ، بَلْ لَا يَشْعُرُونَ﴾:

۱) آیا چنین می پندارد آنچه از اموال و پسران به آنها بخشیده ایم فقط برای اینست که در رساندن نیکیها بدانها شتاب ورزیم، در حالیکه آنان فهم آن را ندارند!

۲) آیا چنین گمان می کنند ما فقط با مال و پسران بدانها مدد می رسانیم، تا درهای خیرات را بسرعت به روی آنان بگشائیم، و حال اینکه آنان نمی فهمند!

۳) آیا گمان می کنند آنچه از اموال و فرزندان بدانها بخشیده ایم برای اینست که در رساندن نیکیها بدانها تعجیل کنیم، نه چنین است، بلکه آن را درک نمی کنند!

۴) آیا می پندارد اینکه ما آنان را به مال و فرزندان مدد می نماییم، برای اینست که در خیرات برای آنها شتاب ورزیم، نه آنان درک نمی کنند!

٢- «يَدْعُي بِزَعْمِهِ أَنَّهُ يَرْجُو اللَّهَ، كَذَبَ وَ الْعَظِيمُ! مَا بِالَّهِ لَا يَتَبَيَّنُ رَجَاؤُهُ فِي عَمَلِهِ؟ فَكُلُّ مَنْ رَجَا عُرْفَ رَجَاؤُهُ فِي عَمَلِهِ!»:

۱) به گمان خود دعوی دارد که امیدش به خداوند است، به خدای بزرگ سوگند که دروغگو است! چرا امیدواری او در کردارش ناپدیدار است؟ هر که امیدوار است امیدش در عملش آشکار است!

۲) به ادعای خود امیدش فقط به الله است، به آنکه بزرگ است قسم که دروغ می باشد! چه شده است که این امیدواری را در عمل نشان نمی دهد؟ آنکه امید داشته باشد این امید در عملش مشهود است!

۳) به ظن خود ادعا دارد که به الله امیدوار است، قسم به آنکه عظیم است دروغ می باشد! او را چه شده که امید خود را عملاً نشان نمی دهد؟ کسی که امیدی داشته باشد در کردار او هویتا خواهد شد!

۴) به زعم خود ادعا می کند که به خداوند امیدوار است، سوگند به خدای با عظمت که دروغ می گوید! پس چرا امیدواری او در عملش به چشم نمی خورد؟ هر کس امیدی داشته باشد از عملش معلوم می شود!

- ٣ - « قُوْمٌ إِذَا أَخْذُوا الْأَقْلَامَ مِنْ قَصْبٍ ثُمَّ اسْتَمْدُوا بِهَا مَاءَ الْمَنَيَّاتِ
نَالُوا بِهَا مِنْ أَعْدِيهِمْ، وَإِنْ كَثُرُوا مَا لَا يُنَالُ بِهِ الْمَشْرِفَيَّاتِ!»:
- ۱) آنان قومی هستند که هرگاه از نی قلمها بتراشند و آنگاه از شربت مرگ مرگ آنها را بسازند، با دشمنان خود، هر قدر زیاد باشند، آن کنند که بوسیله لبۀ تیز شمشیرها نتوانند کردا!
- ۲) آن قوم اگر قلمهایی از نی در دست گیرند و با آب مرگ به مدد آنها بروند، با دشمن، هرچند با تعداد انبوه باشد، آن کنند که لبه‌های تیز شمشیرها نتوانند کردا!
- ۳) آن گروه و قتی قلمهای خود را از نی نیزارها بتراشند و با آب آرزوها به کمک آنها بروند، دشمن را با وجود تعداد بی‌شمارش، با لبۀ تیز شمشیرها از پای درآورند!
- ۴) آنان گروهی هستند که چنانچه قلمهایی از نیزارها برگیرند و مرگ آنها را از شربت آرزوها بسازند، دشمنان خود را با وجود زیادی تعداد، به لبۀ تیز شمشیرها از پای درآورند!
- ٤ - « ظُلْمٌ لَذَا الْيَوْمِ وَصَفْ قَبْلَ رَؤْيَتِهِ لَا يَصْدُقُ الْوَصْفُ حَتَّى يَصْدُقَ النَّظَرُ!»:
- ۱) وصف ماجراهی روز، پیش از رؤیت آن ظلمی است در حق وصف اگر قبل از دیدن به توصیف بپردازد!
- ۲) ظلمی است در حق صاحب امروز اگر قبل از دیدن آن توصیف شود، زیرا وصف وقتی صادق است که مشاهده صادق باشد!
- ۳) توصیف امروز ظلم است در حق توصیف کردن ماقبل مشاهده، از آنجا که هر توصیفی وقتی صادق است که نظر صادق باشد!
- ۴) توصیف کردن ماجراهی امروز قبل از مشاهده آن ظلم است در حق او، چه تا مشاهده و نظر درست نباشد وصف کردن صادق نیست!
- ٥ - « كَانَتْ عَجْلَةُ الزَّمْنِ تَدْوَرْ فِإِذَا بَنَى نَرِي عَمِّرًا يَتَصَرَّفُ بِلَادِ الرُّومِ فِي غَيْرِ مَوْقَعِهِ، مَتَّخِذًا نَفْسَ الطَّرِيقَةِ الَّتِي شَقَّ بِهَا طَوْرَ سِينَاءَ وَ دَخَلَ مَصْرَ!»:
- ۱) مدت زمانی سپری شد که عمر دیگر بار روم را به همان طریقه خود که قبلاً از صحرای سینا عبور کرده و وارد مصر شده بود، به تصرف خود درآورد!
- ۲) چرخ زمان می‌گشت تا اینکه عمرو را می‌بینیم که روم را به همان روش پیشین خود که صحرای سینا را پیموده و وارد مصر شد، تصرف کردا!
- ۳) چرخ زمانه می‌گشت که ناگهان عمرو را می‌بینیم که سرزمین روم را از چند موضع به همان شیوه‌ای که صحرای سینا را در نور دیده و وارد مصر شده بود، تصرف کردا!
- ۴) زمان بسرعت سپری می‌شد که عمر موقّع شد با استفاده از طریقه قبلی خود در تصرف کشور مصر، با عبور از صحرای سینا روم را نیز تصرف کندا!

- ۶ «قد تم الإعلان عن حكومة غير مكتملة الخميس الماضي، حيث لاتزال هناك مناصب وزارية مهمة شاغرة!»:

(۱) این اعلامیه درباره دولت روز پنجمینه گذشته بهطور ناقص صادر شد بهطوری که پستهای مهم وزارتی آن هنوز خالی است!

(۲) روز پنجمینه گذشته از ترکیب ناتمام کابینه‌ای خبر داده شد که هنوز برخی پستهای مهم وزارتی آن بدون متصدی است!

(۳) در روز پنجمینه گذشته که هنوز در مورد پستهای مهم وزارتی اختلاف نظر وجود داشت، اعلام شد که کابینه‌ای با ترکیب ناتمام تشکیل شده است!

(۴) اعلامیه‌ای که درباره دولت روز پنجمینه گذشته صادر شد حاکی از این است که در مورد پستهای مهم وزارتی هنوز اختلاف نظر موجود است!

- ۷ «ما مات متأ سيد حتف أنفه!». مفهوم العبارة:

(۱) إنما أسيادنا يمتوون في فراش المرض!

(۲) لم يمت أسيادنا إلا في ساحة القتال!

(۳) إنما يموت سادتنا في فراش المرض!

(۴) لم يستول أحد على سادتنا في القتال!

- ۸ «او دانشنامه عظيم خود را براساس اسناد و مکاتبات بايگاني شده در دارالإنشاء مصر تأليف كرده است»:

(۱) موسوعته العظيمة قد أُلْفَت على ما حصل من الأسناد و المراسلات في دار الإنشاء المصرية.

(۲) إن دائرة المعارف الكبرى التي أَلْفَها كانت على أساس محفوظات المراسلات في دار الإنشاء المصرية.

(۳) إنه قد اعتمد في موسوعته الجليلة على محفوظات دار الإنشاء المصرية من الوثائق و المراسلات.

(۴) هو قد أَلْفَ دائرة المعارف جليلة على ما كان محفوظاً في دار الإنشاء المصرية من الوثائق و المكاتب.

■ ■ عين المناسب للجواب عن التشكيل (۹)

- ۹ عين الخطأ:

(۱) أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا اللَّهَ، فَمَا خُلِقَ امْرُؤٌ عَبْنًا فِي لَهُ؛

(۲) وَ لَا تُرْكَ سُدًّي فَيَلْعُو وَ مَا دُنْيَاهُ الَّتِي تَحْسَنَتْ لَهُ بِخَلْفٍ مِنَ الْآخِرَةِ؛

(۳) الَّتِي قَبَّحَهَا سُوءُ النَّظَرِ عِنْدُهُ، وَ مَا الْمَغْرُورُ الَّذِي ظَفَرَ مِنَ الدُّنْيَا؛

(۴) بِأَعْلَى هِمَتِهِ كَالآخَرِ الَّذِي ظَفَرَ مِنَ الْآخِرَةِ بِأَدْنَى سُهْمَتِهِ!

■ ■ عین الخطأ عن الإعراب و التحليل الصرفي (١٠-١٢) ■ ■

١٠ - ﴿ و اذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مَرِيمَ إِذْ انتَبَثْتَ مِنْ أَهْلَهَا مَكَانًا شَرْقِيًّا﴾ :

١) مَكَانًا: اسم جامد و مصدر ميمي – مفعول به منصوب لفعل « انتبذت» و منعوت للنعت « شرقياً»

٢) شرقياً: اسم منسوب و مؤول إلى المشتق (=منسوب إلى الشرق)، نعت مفرد حقيقي و منصوب بالتبعية
للمنعوت « مَكَانًا»

٣) إذ: اسم غير متصرف، ظرف للزمان و في محل نصب بدل الشتمال من المفعول به « مريم» و منصوب
محلًا بالتبعية

٤) انتبذت: فعل ماضٍ من باب افعال، فاعله الضمير المستتر فيه جوازاً، و الجملة فعلية في محل جر،
 مضaf إلية

١١ - « و لَيْلٌ كَمْوَجٌ الْبَحْرِ أَرْخَى سُدُولَةٌ عَلَيَّ بِأَنْوَاعِ الْهَمُومِ لِيَبْتَلِيَ» :

١) أرخي: فعل ماضٍ من باب إفعال، و فاعله الضمير المستتر فيه جوازاً، و الجملة فعلية و حالية و في
محل نصب

٢) كموج: الكاف، اسم غير متصرف بمعنى « مثل» و نعت و مجرور محلًا بالتبعية للمنعوت « ليل»،
و هو مؤول إلى المشتق (= مماثل)

٣) ليل: اسم – مفرد مذكر – نكرة، مجرور في اللفظ بحرف « رب» الزائدة و المقدرة في الواو، و مرفوع
محلًا على أنه مبتدأ

٤) و ليل: الواو واو « رب» حرف زائد، ليل: مبتدأ و مرفوع محلًا، و خبره جملة « أرخي ...» و الرابط
ضمير الهاء في « سدوله»

١٢ - « إِنَّهُ أَلْقَى كَلْمَتَهُ أَمَامَ الْجُلوْسِ يَوْمَ الْثَلَاثَاءِ الثَّمَانِيِّ لِيَالٍ مُضِينَ مِنْ ذِي الْحِجَّةِ السَّنَةِ السِّتِينِ مِنَ الْهِجْرَةِ» :

١) الستين: اسم من أعداد العقود الأصلية، جمع سالم للمذكر بالإلحاد، معرب/ مضaf إلية و مجرور بالياء

٢) الجلوس: اسم، جمع تكسير أو مكسر (مفرد: جالس، مذكر)، معّرف بـأ، منصرف / مضaf إلية
و مجرور

٣) ليالٍ: جمع مكسر (بزيادة الياء على غير القياس)، معرب و منقوص و من نوع من الصرف/ تمييز
مفرد و مجرور بالإضافة

٤) ثماني: من الأعداد المفردة الأصلية، مفرد مذكر (للمعدود المؤنث) – منقوص – من نوع من الصرف
/ مجرور بكسرة مقدرة بحرف الجر

■ ■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (١٣ - ٢٠)

- ١٣ - « فوَاللهِ مَا أَنْسَى فَتِيلاً رُّزْئَتُهُ / بِجَانِبِ قُوسَيْ، مَا بَقِيَتْ عَلَى الْأَرْضِ / عَلَى أَنَّهَا تَعْفُوُ الْكُلُومُ وَ إِنَّمَا ». عین الصحيح فی معنی « علی »:
- ١) الاستعلاء
 - ٢) التعليل ک « اللام »
 - ٤) الظرفية ک « في »
- ١٤ - عین الخطأ: نقول العبارة
- ١) « قَعَدْتَ قَعْدَةً » لِإِزْلَالِ الرِّيبِ فِي وَقْوَعِ الْفَعْلِ!
 - ٢) « قَعَدْتَ قَعْدَةً » لِمَنْ يَسْأَلُ عَنْ كِيفِيَّةِ الْقَعْدَةِ!
 - ٣) « قَعَدْتَ قَعْدَةً » لِمَنْ يَسْأَلُ عَنْ دَفْعَاتِ وَقْوَعِ الْفَعْلِ!
 - ٤) « قَعَدْتَ قَعْدَتَيْنِ » لِإِزْلَالِ الرِّيبِ فِي وَقْوَعِ الْفَعْلِ!
- ١٥ - عین الخطأ فی الکنایات:
- ١) كائين من مشاكل عويصة تحلها الهم العالية!
 - ٢) كانت لي بضعة دنانير فأعطيت زميلا عشرة منها!
 - ٣) أخذت تتباهي و تقول إنني طالعت حتى الآن كذا و كذا مقالة!
 - ٤) لما دخلت الصف وجدت فلانة و فلانا قد سبقاني في الحضور!
- ١٦ - عین العبارة التي لم يستعمل فيها ضمير الشأن:
- ١) إن من يدع إلى الخير يجده!
 - ٣) اعلم أن من يبادر الصيد مع الفجر ينقص!
- ١٧ - عین الخطأ:
- ١) صبراً فينجحون في الحياة!
 - ٣) هلم إلى الخير فتحجوا في الدنيا!
- ١٨ - عین الصحيح (فی « أي »):
- ١) أخبرتك أي طالبين نجا!
 - ٣) أفرح حين أطلع أيهم هو ناجح!
- ١٩ - عین الصحيح فی تعیین عامل الحال:
- ١) ذلك أخوك عطوفاً. (ذلك « أشير »)
 - ٣) أجالسًا و قد ذهبت القافلة؟! (محفوظ وجواباً)
- ٢٠ - عین الصحيح:
- ١) نحن المعلمین و هذا فخر عظيم لنا!
 - ٣) هؤلاء المعلمین ریوا جيلنا على الفضائل!

- ۲۱- نخستین کسی که همزه و تشدید و روم و اشمام را در کتابت قرآن وضع کرد، چه نام داشت؟
 ۱) یحیی بن یعمر
 ۲) خلیل بن احمد
 ۳) نصر بن عاصم
 ۴) ابوالاسود دوئلی
- ۲۲- در کدام مورد، معنایی نادرست برای واژه قرآنی ذکر شده است؟
 ۱) موبقاً باقی‌ماندن
 ۲) إملاق: فقر و تنگ‌دستی
 ۳) عاصم: مانع و جلوگیر
 ۴) زفیر: صدای بلند
- ۲۳- مؤلف کتاب «باب النقول» کیست؟
 ۱) ابن حجر
 ۲) زركشی
 ۳) بیهقی
 ۴) سیوطی
- ۲۴- کدام آیه، به مکی بودن سوره حمد دلالت دارد؟
 ۱) ﴿إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾
 ۲) ﴿أَنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾
 ۳) ﴿وَلَقَدْ أَتَيْنَاكُمْ سَبْعًا مِّنَ الْمُثَانِي﴾
- ۲۵- حرف «من» در آیه شریفه: ﴿لَجَعَلْنَا مِنْكُمْ مَلَائِكَةٍ فِي الْأَرْضِ﴾ به چه معنی است؟
 ۱) بدل
 ۲) فصل
 ۳) تعلیل
- ۲۶- اگر در آیه شریفه: ﴿فَقَالُوا أَرْنَا اللَّهَ جَهْرَةً﴾ تقدیم و تأخیر نباشد، اعراب جهره کدام است؟
 ۱) حال از فاعل قالوا
 ۲) حال از مفعول دوم أرنا
 ۳) حال از مفعول اول أرنا
- ۲۷- کدام آیه مخصوص آیه شریفه: ﴿فَانكحُوا ماطاب لِكُمْ مِّنَ النِّسَاءِ﴾ است؟
 ۱) ﴿وَأَولَاتُ الْأَحْمَالِ﴾
 ۲) ﴿حُرْمَتْ عَلَيْكُمْ أَمْهَاتُكُمْ﴾
 ۳) ﴿إِذَا نَكْحَتُمُ الْمُؤْمِنَاتِ﴾
- ۲۸- عبارت زیر از کیست؟
 «وَقَدْ كَثُرَ استعمالُ النَّسْخِ» به معنی الازالة في السنة الصحابة و التابعين فكانوا يطلقون على المخصوص والمقيّد لفظ الناسخ
 ۱) جلال الدین سیوطی
 ۲) ابو جعفر نحاس
 ۳) آیت الله خوبی
- ۲۹- در کدام مورد، حمل مطلق بر مقید جایز نیست؟
 ۱) حمل «و اشهدوا اذا تباعتم» بر «ذوا عدل» بودن گواهان
 ۲) حمل مطلق کفاره «روزه تمتع» به پی‌دری بودن روزه کفاره قتل
 ۳) حمل مطلق «آزاد کردن برده» در کفاره ظهار بر «برده مؤمن» در کفاره قتل
 ۴) حمل «فإذا دفعتم إليهم أموالهم فاشهدوا عليهم» بر «ذوا عدل» بودن گواهان
- ۳۰- کدام مورد درباره آیه شریفه: ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظَلَمُوا﴾ صحیح نیست؟
 ۱) آیه دارای لحن خطاب است.
 ۲) آیه دارای مفهوم است.
 ۳) آیه دارای فحوای خطاب است.
- ۴) مفهوم نسبت به منطوق دارای اولویت نیست.

- ۳۱- در کدام آیه، «ایجاز حذف» از نوع احتباک به کار رفته است؟
- (۱) **الحجّ اشهر**
 - (۲) **و امسحوا برأوسكم**
 - (۳) **و له ما سكن في الليل والنهر**
- ۳۲- آیه شریفه: **يحرّفون الكلم عن مواضعه**، به کدام قسم از اقسام تحریف دلالت دارد؟
- (۱) معنوی
 - (۲) لفظی
 - (۳) جابه‌جایی کلمات
- ۳۳- کدام حدیث، به صیانت قرآن از تحریف دلالت ندارد؟
- (۱) حدیث غیر
 - (۲) حدیث ثقلین
 - (۳) مقبوله عمر بن حنظلة
- ۳۴- کلمه «**ممیّن**» در عبارت «**الفيتا ممیّن**» در تفسیر عیاشی به کدام معنا است؟
- (۱) نامبرندگان
 - (۲) نامبردهشده
 - (۳) دوتن نامبرنده
- ۳۵- کدام مورد در تفسیر آیه شریفه: **و على الذين يطيقونه فديه ذكر نشده** است؟
- (۱) در اوایل اسلام دادن فدیه بر توانگران واجب بود.
 - (۲) یطیقونه به معنی لایطیقونه است و لا در تقدیر است.
 - (۳) طاقت نهایت توانایی فرد است و با نهایت توانایی نباید روزه گرفت.
 - (۴) یطیقونه به معنی ایجاد طاقت و توانایی است و با اطاقة روزه واجب نیست.
- ۳۶- چه کسی عمل نکردن صحابه را به آیه نجوا توجیه کرده است؟
- (۱) رازی
 - (۲) غزالی
 - (۳) آیت‌الله خویی
- ۳۷- کدام مورد از اقسام منطق در آیه شریفه: **ولاتضار والدة بولدها**، درست است؟
- (۱) نص
 - (۲) ظاهر
 - (۳) مشترک
- ۳۸- کدام آیه از مخصوصات آیه شریفه: **والملئقات يتربصن بانفسهن ثلاثة فروع**، نیست؟
- (۱) **و اولات الاحمال**
 - (۲) **و لا تنكحوا المشركات**
 - (۳) **واللائي يئسن من المحيسن**
 - (۴) **إذا نكحتم المؤمنات ثم طلقتموهن من قبل ان تمسوهن**
- ۳۹- حدیث «**خيرا المعجزات، ما شابه ارقى فنون العصر**»، از کیست؟
- (۱) امام جواد (ع)
 - (۲) امام هادی (ع)
 - (۳) امام موسی کاظم (ع)
- ۴۰- در کدام آیه شریفه، الف و لام معهود ذهنی استعمال شده است؟
- (۱) **فعصى فرعون الرسول**
 - (۲) **خلق الانسان ضعيفاً**
 - (۳) **المصباح في زجاجة**
 - (۴) **اذ يباعونك تحت الشجره**

- ۴۱ ذکر «قنتار» و «دینار» در مقابل یکدیگر، در آیه شریفه: **﴿وَمِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ إِنْ تَأْمَنْهُ بِقِنْطَارٍ يُؤْدِهِ إِلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَنْ إِنْ تَأْمَنْهُ بِدِينَارٍ لَا يُؤْدِهِ إِلَيْكَ﴾** (آل عمران / ۷۵)، کنایه از چیست؟
- (۱) صحیح و سقیم
 - (۲) کثیر و قلیل
 - (۳) ثمین و ردی
- ۴۲ از دیدگاه شیخ طبرسی (ره)، استفهم در آیه شریفه: **﴿يَوْمَ تَبَيَّضُ وُجُوهٌ وَتَسُودُ وُجُوهٌ فَإِنَّمَا الَّذِينَ اسْوَدَتْ وُجُوهُهُمْ أَكْفَرُّهُمْ بَعْدَ إِيمَانِهِمْ﴾** (آل عمران / ۱۰۶)، از کدام نوع است؟
- (۱) انکاری
 - (۲) تقریری
 - (۳) تقریعی
- ۴۳ از دیدگاه علامه طباطبایی (ره) ضمائر «واو» و «هم» در آیه شریفه: **﴿بِرَوْنَهُمْ مِثْلَهِمْ رَأَى الْعَيْنَ وَاللَّهُ يُؤْبِدُ بِنَصْرِهِ مَنْ يَشَاءُ﴾** (آل عمران / ۱۳)، به ترتیب به چه کسانی بر می گردد؟
- (۱) مسلمانان - مسلمانان
 - (۲) مسلمانان - کافران
 - (۳) کافران - کافران
- ۴۴ از دیدگاه علامه طباطبایی (ره)، کدام پاسخ در برگردان مفهومی تعبیر قرآنی آیه شریفه: **﴿وَالْقَاتِلِ الرَّمَنْتَرَةِ مِنَ الدَّهَبِ وَالْفِضَّةِ﴾** (آل عمران / ۱۴)، صحیح است؟
- (۱) و پلهای بلند از جنس سیم و زر
 - (۲) و مالهای هنگفت از زر و سیم
 - (۳) و تختهای نهاده شده و زربافت
- ۴۵ از دیدگاه علامه طباطبایی (ره)، مراد از «اسلام» در آیه شریفه: **﴿إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ﴾** (آل عمران / ۱۹)، کدام است؟
- (۱) اسلام اصطلاحی
 - (۲) آیین پیامبر خاتم (ص)
 - (۳) سرسپردگی در برابر حق در نظر و عمل
- ۴۶ واژگان «اکمه» و «ابرص» در آیه شریفه: **﴿وَأَبْرِئُ الْأَكْمَهَ وَالْأَبْرَصَ وَأَحْبِي الْمَوْتَى بِإِذْنِ اللَّهِ﴾** (آل عمران / ۴۹)، به ترتیب به کدام معنا آمده‌اند؟
- (۱) نابینای مادرزاد - مبتلا به بیماری پیسی
 - (۲) نابینای از هر دو چشم - مبتلا به بیماری صرع
 - (۳) مبتلا به بیماری پیسی - نابینای مادرزاد
- ۴۷ علامه طباطبایی (ره) واژه «ربانیین» را در آیه شریفه: **﴿وَلَكِنْ كُونُوا رَبَّانِيinِ بِمَا كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ الْكِتَابَ وَبِمَا كُنْتُمْ تَدْرُسُونَ﴾** (آل عمران / ۷۹)، به کدام معنا بر می‌شمارد؟
- (۱) عارف مسلک
 - (۲) دین‌شناس آگاه
 - (۳) عالم زمان‌شناس
- ۴۸ از دیدگاه علامه طباطبایی (ره) آیه شریفه: **﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ ثُمَّ ازْدَادُوا كُفْرًا لَنْ تُقْبَلَ تَوْبَتُهُمْ وَأَوْلَئِكَ هُمُ الضَّالُّونَ﴾** (آل عمران / ۹۰)، بر کدام پاسخ دلالت دارد؟
- (۱) کاهش‌پذیری کفر
 - (۲) افزایش‌پذیری کفر
 - (۳) کاهش‌پذیری ایمان
- ۴۹ از دیدگاه شیخ طبرسی (ره)، آیه شریفه: **﴿فَدْ كَانَ لَكُمْ آيَةٌ فِي فِئَتَيْنِ الْتَّقَاتِ فِي تُقَاتِلٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَآخْرَى كَافِرَةٍ﴾** (آل عمران / ۱۳)، به کدام غزوه مربوط است؟
- (۱) أحد
 - (۲) بدر
 - (۳) خیبر

- ۵۰- از دیدگاه شیخ طبرسی (ره) مراد از تعبیر: «الآن تتقوا منهم تقاة» در آیه شریفه: **﴿وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ إِلَّا أَنْ تَتَقَوَّلُهُمْ تُقَاةً﴾** (آل عمران / ۲۸) کدام است؟
- (۱) حضور در حالت اضطرار
 - (۲) حضور در هنگامه گریز از دشمن
 - (۳) حضور در موقعیت کارزار با کفار
- ۵۱- از دیدگاه شیخ طبرسی (ره)، صیغه مبالغه بودن «ظلالم» در آیه شریفه: **﴿وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَامٍ لِّلْعَبِيدِ﴾** (آل عمران / ۱۸۲)، بر کدام مورد دلالت دارد؟
- (۱) تأکید نفي ظلم از خداوند
 - (۲) بیان عدم خلقت ظلم از ناحیه خداوند
 - (۳) آراستگی ساحت الهی به عدالت
- ۵۲- از دیدگاه شیخ طبرسی (ره)، در آیه شریفه: **﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَحَذَّلُوا بِطَائِهَ مِنْ دُونِكُمْ لَا يَأْتُونَكُمْ حَبَالًا﴾** (آل عمران / ۱۱۸)، از معاشرت و دوستی با چه کسانی نهی شده است؟
- (۱) مشرکان بهصورت عام
 - (۲) منافقان بهصورت خاص
 - (۳) مسیحیان بهصورت خاص
- ۵۳- کدام مورد به ترتیب درباره مخاطب و مراد از آن در آیه شریفه: **﴿لَا يَعْرِنَكَ تَقْلُبُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي الْبِلَادِ﴾** (آل عمران / ۱۹۶) صحیح است؟
- (۱) پیامبر اکرم (ص) - همه مؤمنان
 - (۲) یکی از فرماندهان سپاه اسلام - تازه مسلمانان
 - (۳) یکی از مسلمانان سنت عنصر - مسلمانان مدینه
 - (۴) مسلمانان دیگری غیر از پیامبر اکرم (ص) - مسلمانان مکه
- ۵۴- از دیدگاه علامه طباطبایی (ره)، مراد از «عرض» در آیه شریفه: **﴿وَسَارِعُوا إِلَى مَغْفِرَةٍ مِّنْ رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ﴾** (آل عمران / ۱۳۳)، کدام است؟
- (۱) ارتفاع
 - (۲) درازا
 - (۳) مطلق و سعت
 - (۴) عرض در مقابل طول
- ۵۵- از دیدگاه علامه طباطبایی (ره)، مراد از «علم» در آیه شریفه: **﴿وَلَمَّا يَعْلَمَ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَيَعْلَمُ الصَّابِرِينَ﴾** (آل عمران / ۱۴۲)، از کدام نوع است؟
- (۱) علم معرفت
 - (۲) علم إعلام
 - (۳) علم پس از نادانستن
 - (۴) علم مسبوق به معرفت
- ۵۶- از نظر شیخ طبرسی (ره)، آیه شریفه: **﴿أَفَمَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَ اللَّهِ كَمَنْ بَاءَ بِسَخَطٍ مِّنَ اللَّهِ وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ﴾** (آل عمران / ۱۶۲)، درباره کدام غزوه نازل شده است؟
- (۱) تبوک
 - (۲) خیر
 - (۳) بدر
 - (۴) أحد
- ۵۷- مراد از «تصعدون و لاتلوون على احد» در آیه شریفه: **﴿إِذْ تُصْعِدُونَ وَلَا تَلْوُونَ عَلَى أَحَدٍ وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ فِي أَخْرَاكُمْ﴾** (آل عمران / ۱۵۳)، چیست؟
- (۱) هجوم تیراندازان گذرگاه احمد به سوی غنایم پس از پیروزی اولیه مسلمانان و بی اعتمایی آنان به پیامبر اکرم (ص)
 - (۲) بالارفتن سپاه کفر از تپه های اطراف خندق «قبل از شروع کارزار و شکست آنان در گذشتن از خندق» در جنگ
 - (۳) صعود سپاه اسلام به قلعه خیر پس از کندن دروازه آن و عدم توجه آنان به تیراندازی یهودیان حاضر در قلعه
 - (۴) هجوم جنگاوران قریش به سوی مسلمانان در مراحل آغازین جنگ بدر و عدم توفیق آنان در شکست دادن سپاه اسلام

- ۵۸- لام در «لیزدادوا» در آیه شریفه: «وَلَا يَحْسِبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا نُمْلِي لَهُمْ خَيْرٌ لَا تَنْفَسُهُمْ إِنَّمَا نُمْلِي لَهُمْ لِيَزْدَادُوا إِثْمًا وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ» (آل عمران / ۱۷۸) از چه نوعی است؟
- (۱) لام مُزَحْلَقَه
 - (۲) لام فارقه
 - (۳) لام تأکید
- ۵۹- از دیدگاه علامه طباطبایی (ره)، مراد از «منادیاً» در آیه شریفه: «رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًّا يُنَادِي لِلإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمِنَّا» (آل عمران / ۱۹۳)، چه کسی است؟
- (۱) قرآن کریم
 - (۲) حضرت ابراهیم (ع)
 - (۳) پیامبر اکرم (ص)
- ۶۰- از دیدگاه علامه طباطبایی (ره) مراد از «وهن» در آیه شریفه: «وَلَا تَهْنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمُ الْأَعْلَوْنُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ» (آل عمران / ۱۳۹)، کدام است؟
- (۱) ضعف اخلاقی
 - (۲) ضعف جسمانی
 - (۳) ضعف عقل و فهم در شناخت حقایق شریعت
- ۶۱- با توجه به اصول باقی‌مانده حدیث (۱۶ اصل)، کدام مورد درخصوص ویژگی اصول حدیثی اصحاب ائمه (ع) به‌طور کامل صحیح است؟
- (۱) تفاوت اصل و کتاب، صحت روایات اصول، تعلق اصول به دوران صادقین، سمع مستقیم روایات اصول از ائمه (ع)
 - (۲) ترافق اصل و کتاب، ورود جعل و ضعف در روایات اصول، سمع با واسطه روایات از امامان، تعلق اصول به دوران امامان (ع)
 - (۳) تباین اصل و کتاب، صحیح بودن روایات اصول، سمع مستقیم روایات از امامان، تعلق روایات در دوران امام باقر (ع) تا امام کاظم (ع)
 - (۴) ترافق اصل و کتاب، احتمال ورود جعل و ضعف در روایات اصول، تعلق اصول به دوره امام باقر (ع) تا امام کاظم (ع)، سمع مستقیم و غیرمستقیم روایات اصول از ائمه (ع)
- ۶۲- به عقیده صاحب مقباس الهدایه، کدامیک از فرق انحرافی به حق و صواب نزدیک‌تر بوده‌اند؟
- (۱) واقفه
 - (۲) زیدیه
 - (۳) فطحیه
 - (۴) اسماعیلیه
- ۶۳- ما هو رأى القاضى الباقلانى فى الجمع بين الخبرين: «لا عدوى ولا طيرة ...» و «فر من المجنون فرارك من الاسد»
- (۱) ان اثبات التعدى فى الجزم و نحوه مخصوص من عموم نفى العدوى
 - (۲) ان نفى العدوى باق على عمومه والامر بالفرار انما هو من باب سد الذرايع
 - (۳) ان الامر بالفرار انما هو لرعاية حال المجنون لانه اذا رأى الصحيح عظمت مصيبته
 - (۴) ان هذه الامراض لا تعدد بطبعها، لكن الله تعالى جعل مخالطة المريض بها لل صحيح سبباً لاعدائه مرضه
- ۶۴- نظر علمای رجال درباره «سعد الخیر» کدام است؟
- (۱) او از روایان امامان بود، لکن مرتفع القول است.
 - (۲) او از بنی‌امیه بود و همین سبب ذم و تضعیف اوست.
 - (۳) او از کاتبان و کارگزاران خلفا بود و تضعیف شده است.
 - (۴) او از اجلای عصر خود بود، لکن مخلط یا مختلط بوده است.

- ۶۵- نظر شیخ طوسی در ابتدای کتاب الاستبصرار در خصوص عمل کردن به خبر واحد مجرّد از هرگونه قرینه، چیست؟
- (۱) چنین خبری با شرایطی جهت عمل صلاحیت دارد.
 - (۲) چنین خبری ظنی است و صلاحیتی جهت عمل ندارد.
 - (۳) مکلف در عمل کردن یا عمل نکردن به آن مخیر است.
 - (۴) به شرط برخورداری حدیث از سند صحیح مبنای عمل خواهد شد.
- ۶۶- کدام مورد معیار شناخت ضابط بودن راوی در قدیم بوده است؟
- (۱) ترک روایات شاذ و منکر از ناحیه راوی
 - (۲) عدم مخالفت راوی با احادیث دیگر حافظان
 - (۳) موافقت احادیث راوی با احادیث دیگر موثقان ضابط
 - (۴) اجتناب راوی از نقل روایات افراد متهم به کذب و فراموشی
- ۶۷- به عقیده صبحی صالح، روش علمی حافظانی چون سفیان ثوری، عاصم بن ضمره و خالدالحداء در حفظ روایات چگونه بوده است؟
- (۱) ابتدا روایات را حفظ کرده و سپس آنها را می‌نوشتند و نوشه‌ها را حفظ می‌کردند.
 - (۲) ابتدا روایات را نوشه و سپس به حافظه می‌سپرندند و نوشه‌ها را از بین می‌برده‌اند.
 - (۳) به حفظ حدیث و کتابت آن در عرض هم پرداخته و از نوشه‌های خود مراقبت می‌کردند.
 - (۴) ابتدا روایات را نوشه و سپس با کمک شاگردان روایات را در مجالس، سمع و قرائت مکرر می‌کردند.
- ۶۸- کدام مورد موجب نقد ابن حجر عسقلانی به اعتقاد ابن جوزی در ورود احادیث جعلی به کتب معتبر شده است؟
- (۱) وجود ۲۴ حدیث جعلی در مسنده احمد بن حنبل و بیست و چند حدیث جعلی در سنن اربعه
 - (۲) وجود یک حدیث جعلی در صحیح مسلم و ۲۴ حدیث جعلی در مسنده احمد بن حنبل
 - (۳) وجود یک حدیث جعلی در صحیح بخاری و بیست و چند حدیث جعلی در سنن اربعه
 - (۴) وجود چند حدیث جعلی در صحیحین و بیست و چند حدیث جعلی در سنن اربعه
- ۶۹- مؤلف کتاب التطبيق بين السفينه و البحار بالطبع الجديده کیست و موضوع آن چیست؟
- (۱) شیخ علی نمازی، استدرآک سفینه البحار
 - (۲) سیدجواد مصطفوی، استدرآک سفینه البحار
 - (۳) شیخ علی نمازی، فهرستنگاری بحار الانوار
 - (۴) سیدجواد مصطفوی، فهرستنگاری بحار الانوار
- ۷۰- کدامیک از شارحان الکافی در شرح خود مباحث اصول و فروع الکافی را مورد شرح قرار داده‌اند؟
- (۱) محمدباقر مجلسی، محمدصالح مازندرانی
 - (۲) ملاخلیل قزوینی، یعقوب بن ابراهیم حویزی
 - (۳) محمدباقر مجلسی، محمدهادی بن محمدصالح مازندرانی
 - (۴) محمدصالح مازندرانی، محمدباقر بن محمدحسین استرآبادی
- ۷۱- روایات کدام کتاب‌ها بر پایه موضوع‌بندی روایات نیست؟
- (۱) صحیح ابن حبان، مسنده احمد بن حنبل، الموطّأ
 - (۲) معجم صغیر طبرانی، کنز العمال، جامع الاصول
 - (۳) معجم کبیر طبرانی، صحیح ابن حبان، الجامع الكبير
 - (۴) الجامع الصغیر، التاج الجامع للاصول، مصابیح السنّه

- ۷۲- کدام کتاب مستدرکی بر کتاب «اللائی المصنوعه فی الاحادیث الموضعه» بهشمار می‌رود؟
- ۱) تحذیر الخواص من اکاذیب القصاص
 - ۲) الفوائد المجموعه فی الاحادیث الموضعه
 - ۳) تنزیه الشريعة المرفوعة عن الاخبار الشنیعه الموضعه
 - ۴) تحذیر المسلمين من الاحادیث الموضعه علی سید المرسلین
- ۷۳- از سخن نجاشی در خصوص احمدبن محمد عبدالله بن الحسن که گفت: «رأیت هذا الشیخ و كان صدیقاً لـی و لوالدی سمعت منه شيئاً كثیراً و رأیت شیوخنا یضعفونه فلم ارو عنه شيئاً و تجنبته»، چه استفاده‌ای شده است؟
- ۱) وثاقت مشايخ نجاشی
 - ۲) حجّیت مراسیل نجاشی
 - ۳) حجّیت جرح و تعديل های نجاشی
 - ۴) ارجحیت دیدگاه نجاشی نسبت به دیگران
- ۷۴- کدام دسته از احادیث زیر از نظر صبحی صالح به ترتیب از مصادیق احادیث مشهور با نوع حسن و جعلی (باطل) است؟
- ۱) من عرف نفسه فقد عرف ربّه، يوم صومکم يوم نحرکم
 - ۲) طلب العلم فريضة على كل مسلم، من عرف نفسه فقد عرف ربّه
 - ۳) ان الله لا يقبض العلم انتزاعاً ينتزعه من الناس، كنت كنزاً لا اعرف
 - ۴) طلب العلم فريضة على كل مسلم، جبلت القلوب على حب من احسن اليها
- ۷۵- کدام پاسخ، سخن آیت الله خویی (ره) در رد روایات عددیه نیست؟
- ۱) روزه گرفتن دو ماه پی در پی که جمعاً ۵۸ روز باشد، ناقص نیست.
 - ۲) اگر ماه رمضان ۲۹ روز باشد، نمی‌توان فريضة روزه آن را ناقص برشمرد.
 - ۳) نمازهای مسافر که شکسته به جا آورده می‌شوند، ناقص شمرده نمی‌شوند.
 - ۴) تسمیه ماههای ۲۹ روزه قمری به ماه شرعی محل اشکال است و ماه رمضان هیچ‌گاه ۲۹ روز نیست.
- ۷۶- کدام مورد نمی‌تواند همواره با گزینه‌های دیگر رابطه تساوی داشته باشد؟
- ۱) مفرد مطلق
 - ۲) مفرد نسبی
 - ۳) غریب المتن
 - ۴) غریب الإسناد و المتن
- ۷۷- کدام پاسخ از جمله دلایل نیاز به علم بهشمار می‌رود؟
- ۱) حجّیت خبر ثقه بر اساس آیه ششم از سوره حجرات
 - ۲) اختلاف نظر علمای شیعه در باب معنای عدالت و فسق
 - ۳) عدم وجود شرایط صحت «شهادت» در گزارش‌های رجالی
 - ۴) مخالفت بدگویی از راویان حدیث با اصول اخلاقی اسلام
- ۷۸- کدام مورد در شمار ادرج محسوب می‌شود؟
- ۱) بخشی از متن حدیث را با بخش دیگر آن جایه‌جا کند.
 - ۲) بخشی از یک حدیث به مشابه آن تغییر کرده باشد.
 - ۳) دو متن را که به دو سند رسیده، به یک سند نقل کند.
 - ۴) یک حدیث را با دو متن مختلف نقل کنند که اعتبار هر دو یکی باشد.

۷۹- با توجه به مبانی آیت الله خوبی نظر ایشان در مورد دیدگاه‌های رجالی محدث نوری در جایی که با توجه به قاعده مشایخ طاطری و مشایخ علی بن ابراهیم به وثاقت یک راوی نظر داده باشد که متقدمان در مورد او نظری نداده باشند، چیست؟

۱) چون او از متأخران است، آن را نمی‌پذیرند.

۲) چون متقدمان در مورد او اظهار نظر نکرده‌اند، آن را نمی‌پذیرند.

۳) چون این دو قاعده مورد قبول آیت الله خوبی است، آن را می‌پذیرند.

۴) چون این دو قاعده مورد قبول آیت الله خوبی نیست، آن را نمی‌پذیرند.

- ۸۰- کدام مورد در شمار معانی «تفویض» نیست؟

۱) تفویض افعال عباد

۲) تفویض در امر دین

۳) تفویض در اعطاء و منع

۴) تفویض داوری در روز قیامت

